

Bayram, G., E. Budaklı Çarpıcı ve N. Çelik, 2011. Bursa taban koşullarında suni mera tesisinde kullanılacak çok yıllık buğdaygil ve baklagil yem bitkileri karışımlarının belirlenmesi üzerine bir araştırma. IX. Tarla Bitkileri Kongresi, 12-15 Eylül, III. Cilt:1649-1655, Bursa (Sunulu Bildiri).

Özet

Bu araştırma, Bursa taban koşullarında suni mera tesisinde kullanılacak çok yıllık buğdaygil ve baklagil yem bitkileri karışımlarının belirlenmesi amacıyla 2006-2008 yılları arasında Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri deneme alanında yürütülmüştür. Araştırmada baklagil yem bitkisi olarak çayır üçgülü, ak üçgül ve gazal boynuzu, buğdaygil yem bitkisi olarak ise kılçıksız brom, domuz ayrığı ve otlak ayrığı türlerinin yalın, ikili, üçlü, dördü, beşli ve altılı karışımları kullanılmıştır. Yalın ve karışım ekimleri toplam olarak 31 adet farklı kombinasyon oluşturmuştur. Karışımlar, baklagil türleri %40, buğdaygil türleri ise %60 oranında olacak şekilde düzenlenmiştir. Araştırma tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekrarlamalı olarak kurulmuştur. Yaş ot verimi, kuru ot verimi, ham protein oranı ve ham protein verimi gibi özellikler incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre genel olarak karışımlar yalın ekimlerine göre ot verimi ve ot kalitesi bakımından daha iyi sonuç vermişlerdir. Buğdaygil türlerinin yalın ekimlerde ortalama kuru ot verimleri baklagil türlerinin ortalama kuru ot verimlerinden daha yüksek olmuştur. Karışımları oluşturan tür sayıları dikkate alındığında ortalama verilere göre altı türden oluşan karışım diğer karışımlardan daha fazla kuru ot üretmiştir. Tür adedi en az olan ikili karışımlar ise düşük verim vermiştir. Üç yıllık ortalama sonuçlara göre dördü karışımlardan kılçıksız brom+domuz ayrığı+çayır üçgülü+gazal boynuzu parsellerinden 812.2 kg/da en yüksek kuru ot verimi ve 98.7 kg/da ile en yüksek ham protein verimi alınmıştır. En yüksek ham protein oranı ise %17,4 ile ak üçgül yalın ekiminde elde edilmiştir. Elde edilen bu sonuçların ışığı altında Bursa taban koşullarında suni mera oluşturulmasında en yüksek kuru ot ve en yüksek ham protein verimi amaçlandığında, kılçıksız brom+domuz ayrığı+çayır üçgülü+gazal boynuzu dördü tür karışımı önerilebilir.

Anahtar Kelime: Karışım, suni mera, çok yıllık buğdaygil, çok yıllık baklagil, kuru ot verimi, ham protein